

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Oost-Vlaanderen

Plantentuin Michel Thiery

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Oost-Vlaanderen
Plantentuin Michel Thiery

Titel:	Plantentuin Michel Thiery
Provincie:	Oost-Vlaanderen
Gemeente:	Gent
Deelgemeente:	Gent
Bron:	Schepping: 2015-05-21 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300868
Coördinaten:	Breedte: 3.72374293205 Lengte: 51.0639861209

Primaire tekst

De plantentuin bij het voormalig Schoolmuseum, bereikbaar via een toegangspoort langs de straat Berouw, werd tijdens het interbellum aangelegd.

Historiek

Leo Michel Thiery (1877-1950), een door de natuur en natuurwetenschappen gefascineerde onderwijzer uit Gent, werd in 1902 lid van het Koninklijk Natuurwetenschappelijk Genootschap 'Dodonea', voorgezeten door professor J. Mac Leod, directeur van het Botanisch Instituut van de Universiteit. Het kleine schoolmuseum dat Thiery oprichtte in de lagere school waar hij les gaf vormde mee de basis voor het in 1922 ingerichte Stedelijk Schoolmuseum, ondergebracht in de voormalige School van het Boek in het Berouw (straatje) langs de Tolhuislaan. De doelstelling van dit museum werd als volgt geformuleerd: "*propager parmi la jeunesse le goût des sciences naturelles et des saines occupations*". Thiery werd aangesteld als conservator van dit museum.

De kern van de museumverzameling zou gevormd worden door vier verzamelingen: het didactisch materiaal uit de Hoofdschool van de Sleepstraat, later op Bureau van de Diensten van Openbaar Onderwijs; de persoonlijke collectie van Thiery; de bruikleen-collectie van het Natuurhistorisch Kabinet van de Gentse universiteit; de door de stad verworven privécollectie van J. Mac Leod. Het museum werd officieel geopend op 25 oktober 1924. Het Schoolmuseum wordt in januari 1925 opengesteld voor de klassen van het vijfde studiejaar.

Omstreeks 1931 werd in de eerste drie jaren een moderne voorgevel gebouwd, met daarachter de werkkamers voor de preparator en conservator van het museum, een veranda aan de linker- en rechterkant met dwars daarop aansluitend drie nieuwe zalen, wat het aantal zalen in het museum op tien bracht. Academici herkenden het belang van het museum en vertrouwden het nieuwe collecties toe, zoals het herbarium van professor Leboucq en de verzameling mimicry van professor en zoöloog F. Plateau.

Ten behoeve van het onderwijs liet Thiery al gauw een plantentuin aanleggen naast het Schoolmuseum. Het idee van een schooltuin paste in de in het leerplan van 1880 vastgelegde concentrische en aanschouwelijke onderwijsmethode. De aanpak van het natuurwetenschappelijk onderwijs in het Modelprogramma van de Lagere Gemeentelijke Scholen ging eveneens terug op datzelfde leerplan. De plantentuin kwam, op de jaarlijkse begroting na, zeer weinig aan bod in de beheerscommissie van het museum. Uit de notulen van een vergadering op 12 mei 1924 kan afgeleid worden dat de vijver gecementeerd werd. In november 1924 ging de commissie akkoord met het voorstel om onder meer jonge inheemse bomen en stuiken voor het bos, een treurwilg, een magnolia, klimrozen, tulpen en enkele eenden aan te kopen. Thiery's publicatie 'De Plantentuin van het Stedelijk

Schoolmuseum te Gent. Een jaarkring, 'Gids voor den bezoeker', uitgegeven omstreeks 1942 behandelde de vier seizoenen in de tuin met een gedetailleerde beschrijving van de plantengroei. De publicatie vermeldde meer dan 500 natuur- en cultuurplanten. Na de pensionering in 1943 en het overlijden van Thiery in 1950 werd Robert Piette conservator tot 1959, in 1960 opgevolgd door Roland Verstraeten. Onder zijn leiding werd het Schoolmuseum in de jaren 1960 gereorganiseerd en overgebracht naar het Sint-Pietersplein. Nadien ging de toestand van het museumgebouw achteruit. De Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Gent nam haar intrek in de gebouwen. Het belang van de tuin werd steeds kleiner. Ten gevolge van de aanleg van een nieuwe plantentuin achter de Sint-Pietersabdij in 1975 liep het aantal planten snel terug. De tuin werd geleidelijk aan omgevormd tot een parkje.

In 1982-1983 ging de herinrichting van de plantentuin van start, waarbij enkele voor ons land typische milieus in de tuin werden geïntroduceerd. Het ging onder meer om de aanleg van een moerasvegetatie in de vijverbedding, de akker, weide, heidevegetatie, boomgaard, kalkgrasland, muurvegetatie en bos. Andere delen van de tuin werden intact gelaten met heraanvulling van het plantenassortiment. Verder werd een nieuwe vijver aangelegd. Onder het beheer van conservator Annemie van Gijsegem (conservator sinds 1983) werd het museum gerenoveerd en werd de tuin gereconstrueerd. Op 26 juni 1987 werd de 'Hortus Michel Thiery' geopend. In 2003 werd de naam van het museum veranderd naar 'De wereld van Kina: het Huis', de tuin werd omgedoopt tot 'De wereld van Kina: de Tuin'.

Beschrijving

De plantentuin, bestaande uit grasperken met alleenstaande en groepen opgaande bomen met in het midden de oude museumgebouwen, bevindt zich ten noordoosten van de historische stadskern van Gent, tussen de straten Berouw (ten oosten), Tolhuislaan (ten zuidoosten) en Groenenbriek (ten westen). De tuin is bereikbaar via een [toegangspoort](#) langs de straat Berouw. Ten zuiden van de tuin bevindt zich het in 1456 gestichte voormalig [kartuizerklooster](#). De oude kloostertuin wordt nog omgeven door een bakstenen muur.

De Dendrologische Inventaris vermeldt de aanwezigheid van verschillende merkwaardige bomen in de plantentuin, zoals een [Canadapopulier](#) (*Populus x canadensis*) met een stamomtrek van 6,28 meter, een witte moerbeï (*Morus alba*) met een stamomtrek van 1,80 meter, een meelbes (*Sorbus aria*) met een stamomtrek van 1,76 meter, een gewone trompetboom (*Catalpa bignonioides*) met een stamomtrek van 2,55 meter, een Valse christusdoorn (*Gleditsia triacanthos*) met een stamomtrek van 1,64 meter, een Spaanse zilverspar (*Abies pinsapo*) met een stamomtrek van 1,98 meter, een boskers (*Prunus avium*) met een stamomtrek van 1,61 meter en een ruwvruchtige populier (*Populus lasiocarpa*) met een stamomtrek van 2,55 meter (opname in 2005).

Auteur: Cox, Lise

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2015

Titel Text: Plantentuin Michel Thiery

Grafische documenten

Gent Berouw Candadapopulier (1) (Van der Linden, Geert, 19-12-2007, ©Vlaamse Gemeenschap)

Gent Berouw zonder nummer (Lanclus, Kathleen, 11-10-2012, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

VAN DEN BOSSCHE H. 1985: Het voormalig schoolmuseum en de plantentuin 'Michel Thiery', *Monumenten en Landschappen* 4.3, 32-43.

BELGISCHE DENDROLOGISCHE INVENTARIS s.d.: *Hortus Michel Thiery* [online], <http://dendrologie.be/nl/content/456> (geraadpleegd op 21 mei 2015).

DE WERELD VAN KINA s.d.: *Historiek De wereld van Kina* [online], <http://www.dewereldvankina.be/historiek> (geraadpleegd op 21 mei 2015).

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/8926>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/102755>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/130873>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/83641>

Beknopte karakterisering

Datering: interbellum, vanaf 1975

Typologie: botanische tuinen, omheiningsmuren, opgaande bomen, solitaire bomen, vijvers

Context: onderwijsgebouwen